

Nr 415.

Av herr **Norling** och herr **Persson, Ola**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 26 § i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag, m. m.

I propositionen föreslår Kungl. Maj:t dels en förlängning av lagen om hyresreglering att gälla till och med den 30 september 1955 och dels en ändrad lydelse av 26 § i samma lag. Beträffande den föreslagna förlängningen av lagen är detta en åtgärd som är välbetänkt och som vi helt instämmer i. Däremot anser vi, att tillräckliga skäl för en ändring av 26 § inte föreligger. Då riksdagen 1953 ändrade grunderna för statliga bidrag för pensionärsbostäder, så fick de kommunala myndigheterna befogenhet att avgöra grunderna för de kommunala bostadstilläggen ävensom att avgöra, i vilken omfattning höjning av hyrorna i dessa bostäder skulle ske.

Statsrådet hade till proposition nr 153:1953 gjort ett uttalande, att han förutsatte att kommunerna vid fastställande av hyrorna skulle ta rimlig hänsyn till pensionärernas ofta mycket begränsade betalningsförmåga och att hyrorna inte skulle komma att överstiga bostadstilläggen. Genom den nu föreslagna ändringen av 26 § i hyresregleringslagen skulle pensionärerna i fortsättningen inte få möjlighet att begära rättelse i beslut om höjning av såväl hyrespris som bränsletilllägg, som enligt deras uppfattning kan anses ligga för högt.

Även om uppsägningsskyddet fortfarande skall gälla, kommer detta att bli illusoriskt, om hyresnämnden fräntages rätten att ingripa, därest hyrehöjning skulle tvinga hyresgästen att av detta skäl få lämna sin bostad.

Pensionsstyrelsen har i sitt utlåtande till lagändringen bl. a. framhållit:

”I varje fall i de största städerna skulle något formellt hinder icke föreligga att uttaga hyror, som överstege marknadshyran för bostäder, jämförliga med lägenheter i pensionärshem. I sådana orter skulle därjämte — åtminstone teoretiskt sett — uppsägningsskyddet bli illusoriskt genom att hyran kunde höjas till belopp, som skulle tvinga pensionären att till hyresbetalning avstå folkpensionsmedel, som han behövde för uppehållet i övrigt.”

Hyresrådet framhåller:

”För säkerställande av ett objektivt bestämmande av den högst tillåtna hyran låge det under sådana förhållanden närmast till hands att låta detta bestämmande som hittills ske i enlighet med reglerna i hyresregleringslagen. Att i princip undanta pensionärsbostäderna från hyresregleringen synes i viss mån motverka dess syfte att förhindra en allmän höjning av hyresnivån. En hyressättning av pensionärsbostäderna, grundad på okontrollerad självkostnadsberäkning, skulle även vara ägnad att medföra en icke önskvärd ojämnhet i hyrorna.”

För vår del instämmer vi helt i synpunkterna i dessa uttalanden. De skäl som departementschefen anför som motivering för att ställa pensionärsbostäderna utanför hyresregleringslagen synes vara överdrivna. Svårigheten för en pensionär som bor i en pensionärsbostad att inställa sig hos hyresnämnd är inte större än om han bor i annan bostad, och svårigheten för hyresnämnd att beräkna grundhyran för en pensionärslägenhet är väl likartad med svårighetsgraden för annan bostad.

Då hyresregleringslagen för närvarande är föremål för översyn av hyresregleringskommittén, finner vi inte sakliga skäl föreligga att företaga lagändring för att avstänga pensionärerna från den rättighet som tillkommer alla övriga hyresgäster, nämligen att kunna vända sig till hyresnämnd vid tvist om hyreshöjning.

I anslutning till vad vi således anfört hemställer vi,

att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 83, med förslag om fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., måtte avslå förslaget till ändring av 26 §.

Stockholm den 3 mars 1954.

Anton Norling.

Ola Persson.